

Utsikt till högstbjudande. Slussen är en sorglig saga om hur staden säljs.

HUR KUNDE DET BÄSTA av Stockholms stads samlade strävanden om Slussens framtid leda till detta: en mur av hus och en åttfyllig motorväg? Ganska obegripligt att flera arkitektävningar, rådslag, utställningar och 20 års utredande kom fram till att just denna lösning skulle vara den bästa, den önskvärdaste, den vi vill ha.

Kanske beseglades hela frågan i en bisats i Stockholms stads exploaterings- och trafikkontors tjänstestående den 21 januari 2010 när man slog fast den ekonomiska ramen för nya Slussen.

Av de planerade kosnaderna på 8 miljarder kronor ska straden dra in 2,9 miljarder. Nästan 2 miljarder täcks av den ersättning som kommer från staten och SL för en ny t-banestation och bussterminal, men här finns också en respist på 900 miljoner kr.

Minst 900 miljoner ska dras in på försäljning av byggrätter på Slussen. Det handlar om försäljning av just de tomter som i Foster+Partners och Bergs vinnande koncept utgör den mur av nya hus som "en tydligt framflyttad stadsfront" innebär.

Oavsett vilka estetiska aspekter man lägger – behåll fyrklövern, eller spräng allt och bygg nytt – berättar stadens ekonomiska planer om hur Stockholm planeras i dag. Samhällets ansvar skall minimeras, liksom kostnaderna.

EFTERSOM JAG INTE ÄR arkitekt, trafikplanerare eller ekonom har jag svårt att bedöma enskildheter i olika lösningar. Men medborgares och politikers möjligheter att få föra en fri diskussion om vilka kvarter vi vill ha ut av Slussen och andra offentliga miljöer begränsas av den ekonomiska hämskon på de möjliga förslagen.

Egentligen är denna ekonomiska, men bortglömda kalkyl, konfliktens källa: staden har valt att sälja utsikten från Slussen till högstbjudande för att finansiera den nödvändiga ombyggnaden. Är inte det definitionen av ett fastighetsbevis?

Enligt stadens direktiv från maj 2008 ska arbetet med Slussen inriktas på att "söka kostnadsbesparingar, säkerställa medfinansiering och pröva möjligheten att ytterligare öka exploateringsintäkt-

Har vi tur är det någon bra person som köper den här utsikten, skriver Daniel Suhonen, redaktör för tidskriften *Tvärdrag*.

FOTO: HASSE HOLMBERG

ter". I klarspråk: Fler stora kontor närmast vattnet.

När minst 35 000 kvm under den nya Slussen ska avsättas för handel ges en ny dimension till begreppet privatiserat offentligt rum. Det blev ytterligare en galleria.

NÄR RAMARNA FÖR vilken Sluss arkitekterna kan tänka fram inte bestäms av topologin och kollektivtrafikens behov utan av att staden måste sälja mark för en miljard

kronor är bara hus i ett visst läge möjliga. Arkitekterna ritar på ett visst sätt eftersom stadens ekonomiska dekrét säger att Slussen inte får kosta så mycket.

Cynikern vet alltings pris, men intets värd. Planerna i Stads-huset vet vad tusen kvadratmeter kontor med sjöutsikt över Gamla stan är värt. På marknaden. Hyrorna måste in helt enkelt.

Allmännyttan av en fantastisk utsikt väger däremot lätt mot en

delfinansierad kommunal miljard. De som prioriterar utsikten får väl hyra in sig i de nya kontorshusen!

Denna samhällssyn när sin logiska slutpunkt i en massiv mur av glasade kontorfasader när staden säljer utsikten mot vattnet för att vi gemensamt inte anser oss ha råd att behålla den längre.

Har vi tur är det någon bra person som köper den.

DANIEL SUHONEN
kulturdebatt@dn.se